45ste jaar. — Nr 123. Zaterdag 15 October 1898.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement:

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centᵃᵐ per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 15 OCTOBER 1898.

Van alles wat.

De socialisten hebben zich stilgehouden, terwijl op verschillende punten van het land onze bevolking de gedachtenis der helden van den Boerenkrijg vierde.

Wij zijn niet verwonderd over die onthouding. De socialisten zijn door hunne denkbeelden verwant aan de fransche Jacobijnen, en 't is tegen die Jacobijnen dat onze vaderen heldhaftig streden, nu eene eeuw geleden. De Jacobijnen kwamen onze kerken plunderen en onze priesters verjagen : zij brachten ons de loting aan de punten hunner bajonnetten. Zij verpletterden door de macht van het getal onze boeren, die outer en heerd verdedigden.

Bewonderaars van de Jacobijnen, kunnen de socialisten, logischer wijze, geene hulde brengen aan de patriotten, die wij, katholieken, als helden vereeren.

Eene zaak valt evenwel te bemerken: dezelfde socialisten zuchten over het lot der jongelingen en tempeesten tegen de dwingelandij der loting, telkens het contingent naar de kazerne wordt geroepen.

Zeer wel, maar hoe kunnen zij dan zoo groote bewondering koesteren voor de fransche sanseculotten, die de loting in onze provincies hebben ingevoerd, en ze zelfs naäpen ?

En waarom sluiten zij zich niet aan bij de katholieken, wanneer deze leveren ten voordeele van het vrijwilligersleger ?

⁂

't Schijnt dat de noodwendigheid van een nieuw monument zich te Brussel deed gevoelen. Onze bestuurders willen in de benedenstad eene fontein oprichten, die zal versierd zijn met het borstbeeld van wijlen minister Van Humbeeck.

Was het wel noodig de herinnering van Pietje den doodgraver te vereeuwigen? Volgens mij, bewijzen onbehendige vrienden hem een slechten dienst.

Laat ons ten minsten hopen dat het gouvernement zich geene toelage zal laten ontfutselen, gelijk voor het gedenkteeken Anspach.

⁂

Frankrijk doorleeft eene erge crisis. 't Is niet alleen het ministerie Brisson dat gevaar loopt weggerukt te worden door de wasende woeling te Parijs : de burgeroorlog kan elken dag losbersten bij onze buren.

Door hare geweldige taal en hare ophitsingen, heeft de pers eene groote verantwoordelijkheid in dien toestand. De toon der polemiek is bij de parijsche bladen, die het meest gelezen worden, tot een peil van eerloosheid en onbeschaamdheid gedaald, dat geen weerga heeft. De beleediging stroomt met volle gulpen en spaart niemand.

Maar wat voor ons, Belgen, vernederend is, is dat er te Brussel een blad bestaat, dat om zoo te zeggen de zaak Dreyfus tot de zijne gemaakt heeft, en dat met de bevigste parijsche organen meedoet in de scherpste en brutaalste aanvallen.

Het gerucht heeft deze week geloopen dat de *Réforme*—'t is van dit blad dat ik spreek—door 't fransch gouvernement was aanslagen.

De tijding werd gelogenstraft, maar ware zij bevestigd geweest, niemand zou er zich over verwonderd hebben. Wat zouden wij wel zeggen van een fransch blad, dat er zijn werk zou na maken elken dag eene heele groep belgische notabiliteiten, ministers, magistraten, generaals, enz. te kleineeren en in het slijk te sleuren ?

Zouden wij het recht niet hebben te zeggen : « Bemoei u met uwe zaken : de onze gaan u niet aan. »

Ongelukkigijk hebben onze brusselsche en waalsche dagbladen zich altijd veel te veel bezig gehouden met zaken van Frankrijk; dit land besloat meer plaats in hunne kolommen, dan al de andere landen te samen.

Welk een slechten dienst bewijzen zij daardoor aan hunne lezers ! Want, het dient erkend te worden, 't zijn niet altijd de goede voorbeelden, die wij van daar krijgen, vooral sedert de vrijmetselaars in Frankrijk regeeren en dat de eerlijke lieden er als parias behandeld worden.

⁂

In het ministerie van buitenlandsche zaken, heeft men het voorstel van Italië ontvangen, voor doel hebbende eene overeenkomst tot stand te brengen tusschen de gouvernementen, ten einde de anarchisten te bewaken en nieuwe aanslagen van hunnentwege te voorkomen.

Ons gouvernement heeft er aan gehouden, alvorens uitspraak te doen, de zienswijze te kennen van andere Staten, die in deze zaak meer belang schijnen te hebben dan België. 't Is bij ons de gewoonte in dergelijke zaken niet de eerste te zijn, om eene houding aan te nemen, noch de laatste om de beweging te volgen,

Veronderstellende dat al de mogendheden het voorstel bijtreden, dan ware dit nog geene voldoende reden om aan den uitslag ervan geloof te hechten.

Italië, lid van het drievoudig verbond, geniet geen groot crediet bij de twee rijken, wiens bondgenoot het is. Frankrijk is het kortweg slecht gezind, en de katholieken van de heele wereld verwijten het de misdaad Rome bezet te houden, trots de onverveemdbare rechten van den H. Stoel.

Italië bevindt zich dus in een slechten toestand om eenen kruistocht in te richten tegen de vijanden der maatschappij. Zijn deze niet altijd zijne werktuigen geweest om de overweldiging te voltrekken en in stand te houden ?

In de diplomatieke wereld zanuiet men de keus van de stad waar de aanstaande conferentie zal zetelen, als bijzonder kiesch en moeilijk. Door ernstige personen hoor ik zeggen, dat de slechtste keus die men zou kunnen doen, Rome zou zijn en het voldoende zou wezen dat Italië die prentenlie zou aan den dag leggen, om net ontwerp in 't water te doen vallen.

IETS OVER PERELS.

Hoewel perels tranen beteekenen, welken naam zij danken aan hunnen zachten, witten glans, het vochtige wit van het oog weergevende, zijn zij, door alle tijden heen, hoog geschat en geerne gedragen. Een perelsnoer om een schoon gevormden hals, verleent aan de draagster het kenmerk van voornaamheid en daardij dat van goeden smaak.

Gouden versierselen treden meer op den voorgrond, zijn meer geliefd door haar die geerne met haar weelde pronken. Perels daarentegen zijn niettegenstaande hare groote kostbaarheid bescheiden en daardoor juist kenmerkend.

In de oudheid golden zij reeds als het zinnebeeld van zachtheid en deugdzaamheid en werden zij door dichters met voorliefde gebruikt om hun vrouwelijk ideaal te verheerlijken. De romeinsche vrouwen tooiden zich bij voorkeur met kostbare perels, versierden er zelfs hunne schoenen meê en wat ook van al de overdreven pracht uit den tijd der Romeinsche keizers is ten onder gegaan, de smaak voor perels is gebleven. Groote sommen zijn voor verschillende doeleinden steeds aan perels ten koste gelegd en een snoer zuiver ronde perels geldt ook in onzen tijd nog voor de meest geliefkoosde versiering der vorstinnen.

Keizer Friedrich van Pruisen verzamelde als kroonprins jaren lang zuiver ronde perels waarvan hij bij zijn huwelijk, zijne gemalin een snoer aanbood, dat in schoonheid alles op dit gebied overtrof en hoewel het slechts uit 32 stuks bevormd was, eene weerde vertegenwoordigde van niet minder dan 400.000 mark (een half million.)

Prachtig zijn ook de perelcolliers in het bezit van keizerin Elizabeth van Oostenrijk en van de koningin van Italië.

Zulke perels verzamelen eischt veel geduld en moeite, intusschen worden deze ruim beloond door de enorme prijzen die er voor besteed worden. Zoo werd, bijvoorbeeld, op de laatste Parijsche tentoonstelling een collier van 5 rijen verkocht voor een half million fr Groote perels zijn hoogst zeldzaam, de grootste moet in het bezit zijn van den shah van Perzië en eene lengte van 35 bij eene breedte van 27 millimeters hebben. De prijzen zijn, behalve van de grootte, ook onafhankelijk van de kleur, het heldere, doorschijnende wit wordt het hoogst gewaardeerd.

De glans wordt volkomener naarmate de oneffenheden op de oppervlakte der perel kleiner en regelmatiger zijn, zoodat de lichtstralen die er op vallen, menigvuldiger gebroken worden. De Oostersche perels voldoen altijd aan dezen eisch en hebben daarbij dikwijls een blauwachtige of geelachtige tint, welke weer afhankelijk is van de kleur der schelp, waarin het kostbare kleinood gevonden is.

Wat den vorm betreft, de zuiver ronde perels staan het hoogst, hooger dan de ook voorkomende peervormige.

Eene hoofdvoorwaarde om perels onveranderd te kunnen behouden, is ze goed droog te bewaren ; groote temperatuurveranderingen, vochtigheid, zoowel als het vele dragen werken verkeerd ; de kleur ondergaat daardoor dikwijls een sterken achteruitgang.

Ook op het gebied der perels is er zeer veel namaaksel ; prachtig zijn de nabootsingen voortgebracht door glasperels van binnen met een als perel glanzend zelfstandigheid te bestrijken, maar boven al de verschillende soorten op dergelijke wijze verkregen, zullen toch de echte steeds hare hooge weerde behouden, daar hare schoonheid, die toch nooit volkomen door de door menschenhanden vervaardigde zal kunnen geëvenaard worden.

Landbouw.

De grannoogst in *Nederland*, is, volgens de *Graafsche Courant*, dit jaar over het algemeen zeer meegevallen en kon bij het prachtige zomerweer onder de gunstigste omstandigheden worden binnengehaald.

De boer heeft niet alleen overvloed van strooi, maar ook de vrucht geeft reden tot tevredenheid. De productie is wel 10 à 20 maal zoo groot als die van verleden jaar, toen een zeer natte herfst het uitzaaien onmogelijk had gemaakt en er zulk een schaarschte was aan strooi, dat tot 18 centen per bussel werd betaald.

De tarwe- en haverprijzen zijn thans lang niet ongunstig en de eerste zullen waarschijnlijk nog wel rijzen, als 't vee op stal komt en met meel moet worden gevoed.

Een flinke regen is nu gewenscht, daar de grond te hard en te droog is voor het uitzaaien van winterkoren.

M. GIELEN,

de achtbare volksvertegenwoordiger van Tongeren, zal op **donderdag 20 October** aanstaande, dag der foor, in het lokaal der Land- en Tuinbouwmaatschappijen, in het Koffiehuis *Allée Verte*, Kielenstraat te Tongeren, van tien ure tot een, de personen ontvangen die hem verlangen te spreken.

Gemeentebelangen.

De buitensporigheden van taal, tot dewelke zekere leden der liberale minderheid, tijdens de laatste zitting van den gemeenteraad, hunne toevlucht genomen hebben, en die streeg door alle goede burgers werden afgekeurd, worden nameloos, in de kolommen van het tongersch geuzenbladje, voortgezet.

Onbekwaam de kleinste grief tegen de katholieke regeering uit te brengen, voelende dat de grond onder hen inzakt en meer en meer door onze medeburgers verlaten, maken de nameloze schrijvelaars van het onnoozel geuzenbladje gebruik van hunne geliefkoosde wapens : de grove woorden en de beleedigingen. Wat nu aangaat het kleinste bewijs tot staving hunner aanrandingen bij te brengen, daar wachten onze geuskens zich wel van. Voor hun blijft het oude gezegde : « Liegt, liegt zonder ophouden ; er zal altijd iets van overblijven » altijd het begin en het einde van alle liberale polemiek. Zulke handelwijze verwondert ons niet wegens onze liberalen die, onbekwaam eenen veldtocht tegen de katholieke meerderheid te leiden, zich genoodzaakt voelen tot de laatste aantijgingen hunne toevlucht te nemen. En indien in dit alles er iets is dat ons verbaast, is het enkel het geduld met hetwelk onze vrienden zulke gemeene aanrandingen verdragen.

⁂

Hoe dan ! ziedaar menschen die zich niet schamen, nameloos, op de ongehoordste wijze, de leden der katholieke meerderheid aan te randen en die durven gaan tot te beweren dat zij gebruik van hun openbaar mandaat maken ten einde hunne persoonlijke belangen voldoening te geven ! Moest men onze geuzen gelooven, dan zouden de katholieke leden van den gemeenteraad, in hetgeen het uitvoeren der openbare werken betreft, enkel de middelen zoeken om eene grootere waarde aan hunne persoonlijke eigendommen te geven !

« *Want er moet opgemerkt worden*, durft het geuzenbladje schrijven, *dat al de katholieke leden van den gemeenteraad, hunne straat opnieuw geplaveid gekregen hebben !* »

Hoe vindt ge zulks, vriend lezer ?

⁂

Deze aanvallen van het geuzenbladje zouden belachelijk zijn, indien zij niet vooral hatelijk waren. Het zou ons overigens niet moeilijk zijn, neffens de namen der katholieke raadheeren, die van zekere liberalen aan te duiden, die veel meer profijt dan de katholieken getrokken hebben uit de openbare werken, die gedurende de laatste jaren, voor rekening der stad, uitgevoerd werden.

Maar het walgt ons zulke middelen van peanetwisten te gebruiken.

En tenzij de uitvoering te vragen van openbare werken die heel en gansch onnoodig zijn, zouden wij wel eens willen zien of het geuzenbladje het middel kent om straten te plaveien, om wegen te kassei-en, zonder voordeel voor de algemeenheid onzer medeburgers, en bijgevolg zonder voordeel voor den eenen of den anderen katholiek of liberaal, afzonderlijk genomen. Elk openbaar werk is noodzakelijk voordeelig voor den eenen of den anderen. Eischen dat de stedelijke regeering op eene andere wijze te werk zou gaan dan zij het doet, ware ze tot de volstrekste werkeloosheid veroordeelen. Is het zulks dat de geuzen verlangen ? Wel is waar dat zulks de wijze van bestieren onzer liberalen was, die gedurende al den tijd, welken zij aan het bewind doorbrachten, geen enkel openbaar werk uitvoerden noch geenen enkelen nieuwen plaveisteen plaatsten, in welke straat der stad het ook kon zijn.

Ook heeft het verontwaardigd kiezerskorps, met glans en glorie, de liberale prenden van het stadhuis weggebezemd, en ze vervangen door de katholieke regeering die sedert veertien jaren de stadszaken bestiert, met eene zelfopoffering, eene zelfverloochening en een talent, aan dewelke elk verstandig man, aan welke politieke denkwijze hij ook moge toebehooren, eene welverdiende hulde breugt.

⁂

Ook zijn zij recht belachelijk, die tongersche liberalen, die hunnen tijd verspillen met de katholieke gemeenteraadsleden aan te randen !

Gedure de jaren en jaren, kregen wij regelmatig alle zaterdagen in het geuzenbladje te lezen dat de katholieke regeering hoegenaamd niets deed. En nu dat de talrijke en belangrijke openbare werken, door de katholieken uitgevoerd, de oogen uitsteken en dat het onmogelijk geworden is het verstand en de werkzaamheid onzer vrienden te loochenen, wat doet nu het geuzenbladje ? Het verricht eenen van die bokkensprongen van dewelke het ons reeds zoo talrijke voorbeelden gegeven heeft, en durft schreeuwen dat, indien de katholieken openbare werken uitgevoerd hebben, zij dit enkel in hun persoonlijk belang gedaan hebben !

⁂

Wij zouden toch wel eens willen weten wat de katholieken zouden moeten doen om die mannen te vrede te stellen !

Wat erbarmelijke gedachte het geuzenbladje toch van zijne lezers moet hebben, om zich in te beelden dat zij zulke pillen zullen doorslikken !

Onze medeburgers, die klaar in geheel dat spel zien, trekken de schouders op, in tegenwoordigheid van zulke ezelarijen. Zij verachten, gelijk zij het verdienen, die mannen voor dewelke alle middelen goed zijn als het geldt hunne politieke driften lucht te geven. Klaar en luidruchtig brengen zij hulde aan onze uitmuntende stedelijke regeering en wachten enkel de eerste gemeentekiezing af, om eene nieuwe en welverdiende les toe te brengen aan de laatste overblijfsels van hetgeen vroeger het tongersch liberalismus, noodlottiger gedachtenis, uitmaakte.

Onze markten.

Verleden dinsdag heeft zich eene afvaardiging, samengesteld uit MM. Meyers, burgemeester, Delvigne en Neven, gemeenteraadsleden, bij dewelke zich MM. Desmaisières en Gielen, de achtbare volksvertegenwoordigers van het arrondissement Tongeren, gevoegd hadden, naar M. de Bruyn, minister van landbouw, begeven, ten einde de heropening van de markt van Tongeren te vragen.

Deze heeren hebben aan M. den minister de schade uitgelegd die voor de stad Tongeren en vooral voor de handelaars uit de sluiting der markten spruit. Zij hebben er de heropening van gevraagd.

M. de Bruyn heeft zich genegen getoond voldoening aan den wensch der inwoners van Tongeren te geven. Hij heeft nogtans eenig voorbehoud gemaakt, met het oog op het gevaar dat deze maatregel zou kunnen teweeg brengen voor zekere gedeelten van het land, waar tot heden zich de ziekte niet verklaard heeft. Wat hij zou kunnen doen, is de markt heropenen voor het vee, bestemd om geslacht te worden. In deze veronderstelling, zou het vet vee, dat niet verkocht zou zijn, niet meer naar de stallen van den verkooper kunnen teruggeleid worden, en zou in de stad moeten geslacht worden.

Doch deze maatregel, aangenomen in zekere groote steden, zou misschien ontoerekend zijn in plaatsen van minder belang. Om zooveel mogelijk voldoening aan de inwoners van Tongeren te geven, zal M. de Minister aan de opzieners-veeartsen der provinciën Limburg en Luik hunne zienswijze vragen over het punt van te weten of het mogelijk zou zijn de markt van Tongeren, voor het vee dezer twee provinciën, te openen. De beesten, die niet verkocht zouden zijn, zouden naar hunne stallen kunnen teruggebracht worden.

De markt zou niet kunnen geopend worden voor het vee, voortkomende uit de provincies die nog niet aangetast zijn, zonder gevaar daar de ziekte zich insgelijks te zien verklaren.

Voor het oogenblik, aan het gouvernement niet verder gaan. Het is enkel den dag dat de ziekte in alle provincies zou heerschen, dat deze voorzorg onnoodig zou worden en dat men de heropening der markten zou kunnen toestaan.

Kortom, het gouvernement is genegen een gunstig outhaal aan de vraag der inwoners van Tongeren te doen.

De afgevaardigden zijn terug gekomen, overtuigd dat binnen kort hun voldoening zal gegeven worden.

Examens.

M. Joseph Froidmont van Tongeren komt de 2de proef van het examen van landbouw-ingenieur, bij de Hoogeschool van Leuven, af te leggen.

M. Paul Van West van Tongeren heeft het examen van het eerste doctorcat in de rechten afgelegd.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

De opening van het **Hof der Assisen der provincie Limburg**, voor den zittijd van het 4e kwartaal 1898, is vastgesteld op dinsdag 6 December, onder voorzitterschap van M. den raadsheer Boni.

Verleden zondag heeft de plechtige inhaling plaats gehad van **M. den Graaf Léon de Hemricourt de Grunne**, onlangs burgemeester der gemeente Heure-le-Tiexhe benoemd.

Een lange en schitterende stoet ruiters is den nieuwen burgemeester op het kasteel van Hamal gaan afhalen, waar de gulste ontvangst aan al de deelnemers te beurt viel. Van daar begaf men zich stoetsgewijze naar Heure-le-Tiexhe.

In deze omstandigheid, zijn de armen niet vergeten geworden. Eik behoeftig huisgezin heeft eenen onderstand in geld ontvangen en er werd eene milddadige uitdeeling van speelgoed en koeken aan de kinderen gedaan.

Tot laat in den avond, vierde men den nieuwen burgemeester.

Piringen. — Ter gelegenheid der kermis, op zondag 16 October a. s. zal er, na het lof, door ons fanfarengenootschap, een publiek concert gegeven worden.

's Maandags, concert om 3 uren.

De Commissie,
E. C. F. M.

Rixingen. — Zondag 2 October, ontsliep alhier zachtjes in den Heer, Mejufvrouw SUZANNA MEESEN, in den jeugdigen ouderdom van bijna 19 jaren, voorzien van de genademiddelen Onzer Moeder de Heilige Kerk.

De plechtige begrafenis had woensdag daarop plaats, onder eenen grooten toeloop van parochianen en vreemdelingen.

Aan het graf sprak Mej. *Josephina WELS* de volgende lijkrede uit :

DAMES EN HEEREN,

Het weze mij geoorloofd namens de jeugd van Rixingen eene laatste hulde te brengen aan de dierbare afgestorvene, wier dood door ons zoo innig wordt betreurd.

Anna mocht te recht de bloem van ons dorp genoemd worden. Zij had eene uitstekend goede opvoeding genoten. Ook beantwoordde zij ten volle aan de verwachting, welke hare naastbestaanden steeds van haar koesterden.

Door haar gedrag was zij een toonbeeld voor gansch de parochie. Ja, overal waar zij kwam, strekte zij Rixingen tot eer. Zij was bezield door ware gevoelens van godsvrucht. Zij was beleefd, zachtaardig en ootmoedig, en jegens iedereen vriendelijk en gedienstig. Het is dan geen wonder, dat zij door allen zoo innig was geliefd.

Iedereen was dan ook getroffen, als zij door eene sleepende ziekte werd aangetast, en als eene teedere lentebloem wegkwijnde.

Doch, met welk besonderenswaardig geduld heeft zij hare ziekte verdragen ? Ja, als zij niets dan droefheid en deelneming rond zich zag, wist zij nog tot elks opgeruimdheid te vertoonen op haar aangezicht, waar de onverbiddelijke dood reeds lang haar merkteeken had gedrukt.

O ja, zij verborg hare pijnen en haar lijden, om hare bloedverwanten te troosten. En deze, met hoeveel verknochtheid, hebben zij haar verzorgd !

Geene moeite viel hen te groot, geen last te zwaar, om hun teêr bemind nichtje aan de kluwen des doods te ontrukken.

Lange, slapeloze nachten hebben zij aan haar lijdensbed doorgebracht, steeds gereed, om haar verkwikking in hare smarten aan te bieden.

Maar helaas, deze zelfopoffering is niet bij machte geweest, om over den wreeden dood te zegepralen. Deze is gekomen, en heeft het deugdzame kind uit de armen der diepbeproefde familie weggerukt !

Bloedverwanten, wanhoopt niet, verheft het oog ten hemel, waar uwe geliefde Anna thans de belooning voor het verduldig doorgestane lijden heeft ontvangen.

DE HUT
VAN
ONKEL TOM

44ste VERVOLG.

Is er ooit zulk een kind geweest als Eva ? Ja, zeker zijn er zoo geweest ; maar hunne namen staan alle op de grafstenen, en hunne lieve lachjes, hunne hemelsche oogen en hunne vreemde manieren en uitdrukkingen zijn onder de begraven schatten van smachtende harten. In heevele familiën hoort men de legende, dat al de goedheid en bevalligheid der nog levenden niets beteekenen bij de buitengemeene gaven van een of eene, die niet meer is. Het is alsof de hemel eene uitgelezen schaar van engelen had, wier post het was voor een korten tijd hier te vertoeven, en het eigenlievend menschelijk hart te lokken en te winnen, om het met zich opwaarts te voeren bij hunne vlucht hemelwaarts. Als gij dat hemelsche licht in kinderoogen zitt, als het zielije zich openbaart in woorden, liefelijker en wijzer dan de gewone woorden van kinderen, hoop dan niet dat kind te behouden ; want het draagt het zegel des hemels, en wat het uit de oogen straalt, is het licht der onsterfelijkheid.

Zoo is het met u, beminde Eva, vreugde van uw huis. Gij gaat heen, en zij die u het teerste liefhebben weten het niet.

Het gesprek tusschen Tom en Eva werd gestoord door een haastig roepen van miss Ophelia.

— Eva, Eva ! Maar kind, er valt zulk een dauw ; gij moet niet buiten blijven.

Eva en Tom haastten zich naar binnen.

Ophelia was reeds op jaren en wel bedreven in de kunst van kinderen te verzorgen. Zij was uit Nieuw-Engeland, en kende maar al te wel de eerste voetstappen dier stille, verraderlijke kwaal, die zoovelen van de schoonsten en beminnelijksten wegsleept, en haar slachtoffer onherroepelijk aan de dood wijdt, voordat er nog eene enkel levensdraad gebroken schijnt.

Zij had acht gegeven op het droge kuchje en de dagelijks helderder wordende kleur der wangen ; de glans der oogen en de opgewonden vroolijkheid, die een gevolg der koorts was, konden haar niet bedriegen.

Zij poogde hare bekommering aan St-Clare mede te deelen ; maar hij beantwoordde hare vrees met een wrevelig ongeduld, zeer ongelijk aan zijne gewone onverschillige goedaardigheid.

— Laat mij toch geen ravengekras hooren. Nicht. Dat kan ik niet uitstaan, zegde hij eens. Ziet gij niet dat het kind maar groeit ? Kinderen worden altijd wat zwak, als zij sterk groeien.

— Maar zij heeft die kuch toch.

— Och, maal niet over die kuch ! Die heeft niets te beduiden. Zij zal misschien wat koude gevat hebben.

— Nu, het was juist op die manier dat het met Eliza Jane begon, en met Helena Sanders.

— Houd toch op met die spookachtige bakersprookjes. Gij oude dames, wordt zoo wijs, dat een kind niet meer kan hoesten of niezen, of gij ziet den dood vooruit. Pas maar op het kind, houd haar buiten de avondlucht, laat zij zich niet te moe maken met spelen, en het zal wel schikken.

Zoo sprak St-Clare, maar hij was toch onrustig geworden. Hij bespiedde Eva dag en nacht met zekeren koortsachtigen angst, gelijk men kon opmaken uit zijne dikwijls herhaalde aanmerkingen, dat het kind volmaakt wel was, dat die kuch niets beteekende, dat het haar een weinigje in de keel scheelde, gelijk zoo dikwijls bij kinderen gebeurde. Maar hij bleef meer bij haar dan gewoonlijk, hij liet haar meer met zich medenijden, en bracht telkens recepten mede naar huis van versterkende middelen, niet zegde hij, omdat het kind zoo iets noodig had, maar het zou haar toch geen kwaad doen.

Wat hem het meest beangstigde, was de dagelijks toenemende rijpheid van Eva's gedachten en gemoed. Terwijl zij nog al de onnoozele aanvalligheid der kindsheid behield, liet zij zich toch dikwijls, als ware het onwillekeurig, woorden ontvallen van zulk eene diepzinnige beteekenis, van zulk eene vreemde, bovenaardsche wijsheid, dat zij naar eene ingeving geleken. Wanneer dit gebeurde, voelde St-Clare een plotseling en schrik en sloot hij haar in zijne armen, alsof die teedere omarming haar kon redden ; en dan rees er in zijn hart een woest oproerig besluit op om haar vast te houden en nooit los te laten.

De geheele ziel van het kind scheen zich thans in werken van liefde en goedheid te verdiepen. Altijd was zij vriendelijk en weldadig geweest ; maar thans had zij eene aandoenlijke, vrouwelijke bedachtzaamheid over zich, die iedereen opmerkte. Zij speelde nog gaarne met Topsy en andere slavenkinderen, maar scheen thans veeleer eene toeschouwster dan eene deelgenoote van hun spel. Zij kon wel een half uur lang om de grappige kuren van Topsy zitten lachen ; en dan scheen er eene schaduw over haar gezichtje te komen, werden hare oogen benevelt, en zwierven hare gedachten ver weg.

— Mama, zegde zij eens plotseling tegen hare moeder, waarom leeren wij ouzen bedienden niet lezen ?

— Welk eene vraag, kind ! Dat doet men nooit.

— Waarom doet men dat niet ? zegde Eva.

— Omdat het lezen hun tot niets dient. Het leert hun niet beter werken, en zij behoeven niets anders te doen.

— Maar zij behoorden toch den bijbel te lezen, mama, om Gods wil te leeren.

— O, alles wat zij daarvan noodig hebben, wordt hun wel voorgelezen.

— Ik zou denken, mama, dat de bijbel voor iedereen is, om zelf te lezen. Zij hebben dat heel dikwijls noodig, als er iemand is om hun voor te lezen.

— Eva, gij rijt een wonderlijk kind, zegde hare moeder.

— Nicht Ophelia heeft Topsy leeren lezen, vervolgde Eva.

— Ja, en gij ziet hoeveel goed het haar doet. Topsy is de ergste die ik ooit gezien heb.

— En daar is Mammy. Zij houdt zooveel van den bijbel en wenschte wel dat zij lezen kon. En wat zal zij doen, als ik haar niet meer kan voorlezen ?

Marie was juist bezig met in eene lade te zoeken, toen zij antwoordde :

— Wel natuurlijk, Eva, door den tijd zult gij aan andere dingen te denken hebben, dan om den bijbel aan al de beidenen voor te lezen. Niet dat dit ook niet heel goed is ; ik heb het zelve wel gedaan toen ik nog gezond was. Maar als gij u moet kleeden en naar gezelschappen gaan, zult gij er geen tijd meer voor hebben. Ziehier, vervolgde zij, deze juweelen zal ik u geven als gij naar een bal gaat. Ik heb ze zelve gedragen op mijn eerste bal ; en ik zau u zeggen, Eva, ik heb sensatie gemaakt.

Eva bezichtigde het juweelendoosje en nam er eene diamanten halskettiug uit. Hare groote peinzende oogen bleven op dit sieraad gevestigd, maar hare gedachten waren elders.

— Wat kijkt gij ernstig, kind ! zegde Marie.

— Dat is wel veel geld waard, Mama ?

— Zeker is het dat. Vader had het uit Frankrijk laten komen. Het is eene kleine fortuin waard.

— Ik wenschte dat ik het had, zegde Eva, en er mee doen mocht wat ik wilde.

— Wat zoudt gij er dan mee doen ?

— Het verkoopen, en eene plaats koopen in de vrije staten, en al ons volk daarheen brengen, en meesters betalen om ze te leeren lezen en schrijven.

— Dus eene soort van kostschool opzetten ? Zoudt gij hun ook niet piano leeren spelen en op huweel schilderen ?

— Ik zou hun leeren hun eigen bijbel te lezen, en hunne eigen brieven te schrijven, en de brieven te lezen die aan hen geschreven werden, antwoordde Eva zeer bedaard. Ik weet, Mama, dat het hun zeer hard valt, dat zij dit niet kunnen doen. Tom voelt het, en Mammy en vele anderen ; en ik houd het voor verkeerd.

— Kom, kom, Eva, gij zijt nog maar een kind. Gij weet nog lang niets van al die dingen, zegde Marie ; en bovendien, uw praten doet mij hoofdpijn krijgen.

Marie had altijd hoofdpijn bijdehand voor een gesprek, dat haar niet zeer beviel. Eva sloop heen, maar van dien tijd af gaf zij Mammy gereeld les in het lezen.

DRIE-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK

HENRIQUE.

Tegen dezen tijd kwam St-Clare's broeder Alfred, met zijnen oudsten zoon, een knaap van twaalf jaar, eenige dagen bij de familie aan het meer doorbrengen.

Ni ts kon vreemder en schooner zijn dan het gezicht dezer twee broeders. De natuur had, in plaats van eene volkomen gelijkenis tusschen hen te verwekken, hen in bijna alle opzichten contrasten gemaakt, en toch scheen een geheimzinnige band hen in nauwere vriendschap dan gewoonlijk te verbinden.

Zij plachten arm in arm de paden en lanen van den tuin op en neer te wandelen. Augustine met zijne blauwe oogen en goudblonde lokken, zijne teengere, buigzame gestalte en levendige trekken ; Alfred, met zijn donker uitzicht, zijn trotschen romeinschen gelaatsvorm, zijne forsch gebouwde leden en deftige houding. Zij hekelden altijd elkanders gevoelen en gedrag, en toch waren zij daarom niet minder op elkanders gezelschap gesteld ; juist hunne tegenstrijdigheid scheen hen te vereenigen.

Henrique, de oudste zoon van Alfred, was een frissche, gezonde knaap, vol geest en leven, die van het eerste oogenblik der kennismaking af geheel door de teedere aanvalligheid van zijn nichtje Evangeline betooverd scheen.

Eva had een spierwit paardje, haar lieveling, zoo gemakkelijk van beweging als eene wieg, en zoo zachtaardig als zijne jonge meesteres, en dit paardje werd nu door Tom voor de achterveranda gebracht, terwijl een kleine mulat van ongeveer dertien jaar met een arabisch paardje aankwam, dat kort geleden zeer duur voor Henrique was gekocht.

Henrique was op dit nieuwe eigendom zoo trotsch als een knaap maar wezen kan ; en toen hij zijn kleinen rijknecht de teugels uit de hand had genomen, beschtigde hij zijn paardje nog eens zorgvuldig en daarbij betrok zijn gezicht.

— Wat is dat, Dodo, gij luie rekel ? Gij hebt mijn paard heden morgend niet geportst.

— Ja wel, meester, antwoordde Dodo onderdanig. Hij heeft dat stof zoo pas gekregen.

— Houd den bek, rekel, zegde Henrique, drijftig zijne karwats opheffende. Hoe durft gij nog een woord spreken ?

De knaap was een zeer fraaie mulat, van dezelfde grootte als Henrique, met heldere oogen en krulkend haar, dat om een hoog en trotsch voorhoofd zwierde. Hij had blauw bloed in de aderen, gelijk men zien kon aan den snel opkomenden blos, waarmede hij haastig het woord wilde nemen.

— Meester Henrique, begon hij.

Henrique gaf hem met de karwats een slag in het gezicht, greep hem bij een arm, duwde hem zoo op de knieën en sloeg hem, tot hij buiten adem was.

— Daar, onbeschaamde rekel, Nu zult gij wel leeren niet tegen te spreken als ik iets zeg. Breng het paard terug en maak het schoon. Ik zal u wel manieren leeren.

— Jonge heer, zegde Tom nu, ik geloof dat hij voornemens was te reggen dat het paard met geweld wilde gaan rollen, toen hij het uit den stal haalde ; het is zoo vol vuur, en zoo heeft het dat vuil gekregen. Ik heb gezien dat het schoon gemaakt werd.

— Houd den mond tot men u vraagt om te spreken, antwoordde Henrique, zich omkeerende en de stoep opgaande naar Eva, die in haar rijkleedje stond te wachten.

— Lieve Nicht, het spijt mij dat die domme jongen u noodzaakt om te wachten, zegde hij. Laten wij hier op deze bank gaan zitten tot mijn paard komt. Wat scheelt u, Nichtje ?

— Hoe kondt gij zoo wreed en slecht wezen voor dien armen Dodo ? zegde Eva.

— Wreed en slecht ? herhaalde de knaap met ongeveinsde verwondering. Wat meent gij toch, lieve Eva ?

— Ik wil niet dat gij mij lieve Eva noemt, als gij zoo doet, zegde Eva.

— Lieve Nicht, gij kent Dodo nog niet. Dat is de eenige manier om met hem te recht te komen, zoo vol leugens en uitvluchten is hij. De eenige manier is : hem terstond te stuiten, hem geen mond te laten opendoen ; en dat is ook de manier van papa.

— Maar Onkel Tom zegde dat het een ongeluk was, en hij zegt nooit iets dat niet waar is.

— Hij is dan wel een ongewone neger, antwoordde Henrique. Dodo liegt zoo hard als hij maar spreken kan.

— Gij dwingt hem door angst om u te bedriegen, als gij hem zoo behandelt.

— Maar, Eva, gij hebt waarlijk zooveel zin in Dodo, dat ik jaloersch zal worden.

— Gij hebt hem geslagen, en dat verdiende hij niet.

(Wordt voortgezet.)